యింక నిలబడలేను. నడవలేను, ఎక్కడో కూర్చోవాలి.

ట్రెయిన్ రావడానికెంత సేపుందో?... పట్టాలమీద అరటి తొక్కలు...రైలు జారి పడిపోతుందేమో! ... ఈ నవ్వు కూడా నీరసంగానే వస్తోంది. రెండు పట్టాల మధ్యనా ఏదో ఆకారం...నల్లగా— అరటి తొక్కలు ఏరుకుంటున్నాడు...

టెలిఫోన్ బూత్ ... ఫోన్ చేద్దామన్నా ఈ ఊళ్లో తెలిసిన వాళ్లెవరూ లేరు. ఫోన్ చెయ్యడానికి డబ్బులూ లేవు! ... హిగ్గిన్ బాథమ్స్.. ఆఫీసాఫ్‌ది స్టేషన్ మాస్టరు... కాఫీ ఫలహారశాల—పెద్దహాలు. బల్లలు, వాటిముందు కుర్చీలు! ... ఆగిపోయేను, కుర్చీలు...

మొహం సెగలు కక్కుతున్నట్టుంది. జ్వరం కూడా వచ్చిందో ఏమో! కళ్లు మండుతున్నాయి. నీరసం... వెన్నుపూస వంగిపోతోంది. కాళ్లల్లో ఏదో పీకు...యిలా ఎప్పుడూ లేదు...కూర్చోవాలి.

కాఫీ ఫలహార శాలహాలులోకి...ఎడంచేతి వేపు... కాఫీ కప్పులు, గ్లాసులు, సీసా, యిడ్లీలు, గారెలు...కుళాయిలోంచి గ్లాసులోకి వంపుతున్న కాఫీ... గోడలమీద మరకలు...

కుడివేపు బల్లలు, కుర్చీలు ... కొన్ని ఖాళీగా...ఒక మూల మొగ, ఆడ; నలుగురు పిల్లలు...యిడ్లీలు తింటున్నారు. నానాకంగాళీగా ఉంది...తెల్లగా, కంటికి చల్లగా యిడ్లీలు...చేతుల్నిండా, నోళ్ళ

పెట్టుకుండా యిడ్లీలు ... కుక్కుకుంటూ, అసహ్యంగా. ఆకలి...?

జేబునిండా ఏవో కాగితాలు... రూపాయి నోట్లు మాత్రంకాదు. ఒక్క నోటైనా ఉంటుందేమో, ఓసారి చూస్తే ... ఎన్ని సార్లు...ఎన్నిసార్లు చూసినా ఒక్కనోటు దొరకలేదు టిక్కెట్టు...భద్రంగానే ఉంది. అమ్మయ్య! పరవాలేదు. భద్రంగానే... కోసం టిక్కెట్టైనా ?

అయిదుకి రెండునిమిషాలు తక్కువ. ట్రైయిను రావడానికింకా గంటా ముప్ఫయ్యేడు నిముషాలు. అదీ రైట్ టైమ్కే తేనే...లేటుందా? చూసొస్తే ... యిప్పుడెవడు నడుస్తాడు! ఎంత వేగిరం తెల్లారి, ఎంత వేగిరం విశాఖపట్నం వెళ్ళిపోయి, హాస్టలుచేరి...

ఈ కుర్చీ బాగానే ఉంది. కూర్చుంటే హాయిగా ఉంది గడికి విశాలంగాను, గడికి టేబిల్మీదికి వంగి, గడికి బాగా కిందికి జారిపోయి పీపుకింద కూర్చుంటూను... పొజిషన్ మారినప్పుడల్లా హాయి! ... కొంత సేపయేసరికి నీరసం... ఆకలి కాదు. నీరసం!...వొంటినిండా, వొంట్లోని జీవకణాలన్నిటినిండా నిండిన ఆకలి.. ఆకలి కావడం మానేసి నీరసం అయిపోయింది.

రాత్రి తిన్నతిండి...యింతవరకూ భోంచెయ్యకపోవడం—ఆశ్చర్యం!... విచిత్రమైన అనుభవం...ఒక్కపూట తిండి మానేసిన అనుభవాలు ఒకటో, రెండో లేవనికాదు కాని, ఇది...తిండిలేని ముష్టివాడి అనుభవంలాంటిది. 'కూలి' వాలని కూలివాడి అనుభవం ... అందుకే విచిత్రంగా ఉంది యింతకు ముందరి అనుభవాల్లో 'నా యిష్టం' అనేది ఒకటుండేది. యిప్పుడదేలేదు ... అందుకే విచిత్రంగా....

చప్పరిస్తున్న చప్పుడు, పెద్దగా—విదురుగా...నల్లని పెదాలమీద... బలమైన వేళ్ళకింద...గ్లాసు నిండా కాఫీ... ముక్కు నిండా, గుండెల్నిండా కాఫీ వాసన... అంగుట్లోంచి, పక్కల్నించి...కాఫీ కోసం ఊరుతున్న లాలాజలం... ఒక్క గ్లాసుడు వేడి కాఫీ చప్పరిస్తే! ...చప్పుడు చేస్తూ, చప్పరిస్తూ...

కాఫీ తాగినవాడు లేచి వెళ్ళిపోయేడు. అతని కాకీరంగు నిక్కరు, దానిపైన వేసిన

గీత

గులాబీరంగు బుష్షర్టు నలిగి, మాసి ఉన్నాయి ... ఏ నూటపాతిక రూపాయల ఉద్యోగమో చేస్తూ ఉంటాడు (వెంకట్రావుకి నూటపాతికే యిస్తారు) ... వాడి బతుక్కి...గాడి నూటపాతిక బతుక్కి... వాడు, కాఫీ?...కాఫీ...

నవ్వొస్తోంది. ఇంత బాధలోనూ నీరసంగానే నవ్వొస్తోంది. వాడ్ని చూస్తే నాకెందుకంత కోపం?...ఈర్ష్య!

వళ్ళు తెలియని నిద్ర యింత పని చేసింది. పెట్టె...అందులో సున్నుండలూ,

గులాబీ హల్వా

కావలసినవి:—

200 గ్రా. ఎండిన గులాబి రెక్కలు (చూర్ణంగా)
100 గ్రా. లవంగాలు (చూర్ణంగా)
30 గ్రా. జాజికాయలు (,,)
40 గ్రా. జాపత్రి (,,)
20 గ్రా. కుంకుమపువ్వు (,,)

ఈ అయిదు రకాలనూ మెత్తగా దేనికదే చూర్ణంగా చేసి కలపాలి.

ఇంకా:—

100 గ్రాముల తేనె.
300 గ్రాముల పంచదార.
కొంత కస్తూరి
— కూడా కావాలి.

తయారుచేసే విధానం:—

అన్ని చూర్ణాలనూ కలిపి ఉంచుకుని 300 గ్రాముల పంచదారను పాకం పట్టాలి. పాకం రాగానే ఈ చూర్ణాలను వేసి పాకంలో బాగా కలిపి ముద్దలా అవగానే 100 గ్రాముల తేనెను పోసి కాసింత కస్తూరిని కూడాకలిపి ముద్దగా తయారయింతర్వాత సీసాలోగాని, జాడీలోగాని భద్రపరచుకోవాలి. ఉదయమూ, సాయంత్రమూ పూటకి 20 గ్రాముల చొప్పున తినవచ్చు.

ఉపయోగాలు:—

శరీరానికి మంచి కాంతిని, ఉత్సాహాన్ని, చురుకుదనాన్నీ కలిగించడమే గాక తల తిరిగినట్లుండుట, పైత్య దోషాలు, ఆకలిలేకపోవడం మొదలగు దుర్గుణాల్ని నివారించి మంచి జీర్ణశక్తిని కలిగిస్తుంది. ఆరోగ్యానికీ, బలానికీ చక్కగా పనిచేస్తుంది గులాబీ హల్వా.

—'మూర్తిశ్రీ జయసౌజన్య'

కజ్జికాయలు...మరేవిటి చెప్మా! ... ఆఁ! కజ్జికాయలు...నాలుగు చొక్కాలు...సున్నుండలు...సున్నుం ... మూడు పంట్లాలు... కాదు...నాలుగు...సంచి సున్నుండలు...

పర్సు కూడా పోయింది. పర్సులో ఏభై రూపాయలు...నాలుగు పదులు, ఒక అయిదు, ఒక...

అయిదుగురు...అయిదడుగుల దూరంలో, టేబిల్ చుట్టూ. అయిదుగురు!...అయిదు గ్లాసుల కాఫీలు! ... అయిదు నవ్వుల మొహాలు! ... అయిదు రంగు రంగుల చొక్కాలు!...అయిదు ... కాదు, ఫ్లెరెన్ పంట్లాలు... మూడు ఎయిర్ బేగ్లు... అయిదు వాచీలు ... అయిదు కఫ్లింగ్స్... యిద్దరికి గోల్డ్ఫ్రేం కళ్ళద్దాలు...అయిదు నోళ్ళలోకి అయిదు గ్లాసుల కాఫీల చప్పరింతలు ! !

డాక్టర్లు...అంతా డాక్టర్లయిపోయి .. అందరం... నారాయణమూర్తి... కాంత్... సత్తి... ప్రసాద్... రావుజీ...!

సిగరెట్లు, కాఫీ...దర్జా...నవ్వులు... అబ్బ! యిదేవి నీరసం... కళ్ళు మం... ఈరాత్రి గడుస్తుందా?...అయిదూ నక్షత్ర! యింకా అయిదూ నలిప్తయేమో?...

హాఁ...'కొంత మంది యువకులు, రాబోవు యుగం దూతలు'... ఎవరు? ఎవ రాసే...శ్రీ శ్రీ...మహాకవి...మంటలకవి! మహాకవి శ్రీ శ్రీ!...

విశాలంగా కూర్చున్నాను.

సైకలాజికల్గా ఫీలవుతున్నాను. ఉత్తినే బాధపడిపోతున్నాను... ఒకరోజు తిండేకద... ఒక్కరోజు తిండి లేకపోతే ... నో, నో! అయామె వెరీ యంగ్ మాన్. నేను యువకుణ్ని.

రెండు కంటిరెప్పల మీదా కాసేపు మెత్తగా నొక్కేను. రెండు కణతలూ మృదువుగా రాసుకున్నాను. కొంత హాయిగా, కొంత ఉత్సాహంగానే ఉంది. బి ఎలర్ట్!...

ఆకలితో ఉన్నవాడికే ఆకలి కడుపుల బాధ తెలుస్తుంది. ఆకలితో ఉన్నవాళ్ళంతా ఏకమౌతారు!...ఎవ్వరాసేరు? ఎవరో...

మళ్ళీ కాఫీ రుచిమీదికి మనసు...ఎలాగైనా కప్పు కాఫీ...

ఎవర్నైనా అడిగితే?...జరిగిందంతా చెప్పి. నేనెవరో ఎక్స్ప్లెయిన్చేసి... అడిగితే?... యివ్వకపోరు. యిస్తారు...ఎవరో ఒకరు...

ఛీ!...అలా అడగడమేమే?...పరువు?...ఎవడేమాట అంటాడో ... ఎంత ముష్టి ఆలోచన ... ఒకటే ఒక్క పూట ఆకలికి, యింత దిగజారుడా!— ఛీ...ఛీ అసహ్యం...నా మీద నాకే ... ఏటువంటి ఆలోచన...నో, నో, నో!

సభ్యత...! అది నన్ను, బలమైన గీత...స్పష్టమైన గీత...అది సంస్కారం!

యింకెంత!...మరో ముప్పావు గంటలో ట్రెయిను...తెల్లవారే సరికి విశాఖ...

ఎంగిలి కాఫీగ్లాసు ఎడం చేత్తో పట్టుకుని, కుడిచేతిలోని గుడ్డతో టేబిల్ క్లీన్ చేస్తున్నాడు... నల్లగా ఉన్నాడు ... అతని బనీను నల్లగా మాసింది ... అతని జుత్తు తుప్పగా మాసింది...అతని చేతివేళ్లు పొంగిన నరాలతో, రోగం లాగున్నాయి! అతను అసహ్యం లాగున్నాడు దరిద్రం లాగున్నాడు...

ఎదుటి టేబిల్ దగ్గర......

ఒకో గ్లాసులో మిగిలిన కాఫీ చుక్కలు, ఒక్క గ్లాసులోకి వంపుతున్నాడు! నింపిన గ్లాసు సగందాకా నిండింది చేతినిండా గ్లాసు పట్టుకుని...?

అతను చెయ్యబోయేది నా కర్థమై పోయింది!

ఛీ! ముష్టి బుద్ధులెక్కడికి పోతాయి? కుక్క బతుకు...ఎంగిలి తినే కుక్క బతుకు, వాడు మనిషా!

గీత

మనిషే!...వాడూ మనిషే! ... పాపం! పేదవాడు... ఆకలి? ...

ఆకలేం? దున్నపోతులాగ...లోపలేదో పడేస్తారుగా? అది చాలదేం? ... చాలదు కబోసు...చాలదేమో...చాలదూ?

ఆరుగురి ఎంగిలి తాగిస్తున్న ఆకలి! ...పాపం, జాలిపడాలి... ఈ రోజుల్లో పేదవాళ్ళంటే జాలిపడాలి!...అది తాగితే అతని కళ్ళల్లోంచి జారే అవమానం ... తప్పదు. అతనూ మనిషే కద...ఆ కళ్ళలోంచి అవమానం జారిపడుతుంది. పాపం, నవ్వకూడదు... నవ్వితే, అతని గుండెల్లో నిప్పు రవ్వలు రగుల్తాయి... అతని మొహం ఆ కాఫీ తాగుతున్నందుకు వేదనతో వణికిపోయి కమిలిపోయి. ఏ విషాదాన్ని పలుకుతుందో?

ఆరు గ్లాసుల్లోని అరగ్లాసు ఎంగిలి కాఫీ... గుటగుటా అతని గొంతు దిగింది. అతని కళ్ళు ... కుక్కలాగ... ఎంగిలికూడు తిన్న కుక్కలాగ... కుక్క కళ్ళలాగ మెరిసేయి! కుక్కలాగే...అతని నాలుక పెదాలని ముద్దాడింది. ఉషారుగా గ్లాసుతో గ్లాసు పేర్చి, కుళాయి వేపు నడిచేడు. తోకాడించుకుంటూ...తోకాడించే కుక్కలాగ, ఉషారుగా...

నన్నని గీత!...సంస్కారం, సభ్యత? .. అందరికీ ఒకటే. రక్తమాంసాలున్న మనుషులందరికీ... గీత చెదిరిపోయింది! గీత చెదిరిపోతోంది!...

నన్నని గీతమీద...ఒక్క చిక్కని మనిషి!...ఆకారం తెలియకుండా. తెలుస్తూ అమ్మ? నాన్న? పుట్టుక?...ఆ స్థితి!... ఆ స్థితికి కారణం? సభ్యతనీ, సంస్కారాన్నీ చెరిపేస్తున్న పరిస్థితికి...కారణం?

గ్లాసువద్ద చప్పుడు! ... కొట్టండి? వాణ్ని కొట్టండి! ప్లీజ్...వాణ్ని చంపేయండి!...గీత...

గ్లాసేమీ అవలేదు. అతన్నెవరూ ఏమీ అనలేదు...సభ్యత, సంస్కారం?...గీత చెదిరిపోతోంది ఎవరూ పట్టించుకోరు...ఎవరికీ అక్కర్లేదు.

అతనే!...అతనే గీతకి ప్రమాదం.. అతను చేసిన పని సభ్యతా? అసభ్యతా?...ఏది?... గీత దొరకడం లేదు...ఎంత వెతికినా... వెతకండి ప్లీజ్?...

ఎవరో కొడుతున్నారు ... తల మీద ఎవరో...తల లోపల!...నొప్పి...తల నొప్పి ...కాఫీ! బాబూ, బాబూ కాఫీ?...సభ్యత ...క్లీనర్?...ఎంగిలి కాఫీ కావాలా? ...ఎవరూ చూడకుండా నట్టా. .నో!నో!! ...రక్షించండి? గీతని రక్షించండి...దొంగల్నుంచి...నా పెళ్ళి, పరువు.. అతని జీవితం ...పాపం, జీవితాలు...దొంగిలించేరు! పట్టుకోండి!

రోగాలొస్తాయి!...ఎంగిళ్ళు తాగితే రోగాలొస్తాయి...టి బి; బ్రోంకైటిస్ ... రోగాలొస్తాయి.. యింకా, త్రోట్ యిన్ఫెక్షన్స్, ఎన్నో...సిఫిలిస్...యిన్ఫెక్షన్స్ ఆఫ్ ఓరల్ కేవిటీ...చిన్నప్పుడు పగిలిన చెంప!...నాన్నగారి కోపం...మరొకరి ఎంగిలి మరెప్పుడేనా తాగుతావా?...తాగకు ... తాను ... రోగాలొస్తాయి...మేడమ్! ... కళ్ళజోడు వెనకనించి, పెదాలు ముందుకి చాచి మాట్లాడే ...'ఎంగిళ్ళు తాగితే రోగాలొస్తాయి'... 'త్రోట్ యిన్ఫెక్షన్స్, మేడమ్!' రోగాలు... చావు...మర్డర్? ... చంపేస్తున్నారు! దరిద్రుల్ని...జీవితాల్ని దొంగిలించుకున్నవాళ్ళు ...హింస! మళ్ళీ...గీత చెదిరిపోతోంది!... హింసకీ, అహింసకి...గీత చెరిగిపోతోంది... చచ్చిపోతారు!...తాగకు, తాగించకు. ఎంగిలి తాగకు...ఆకలేసినా సరే...ఎప్పుడూ...ఆకలేస్తే?...ఆకలితోనేనా చావు గాని,...వద్దు, ...ఎంగిలి కాఫీ తాక్కు...

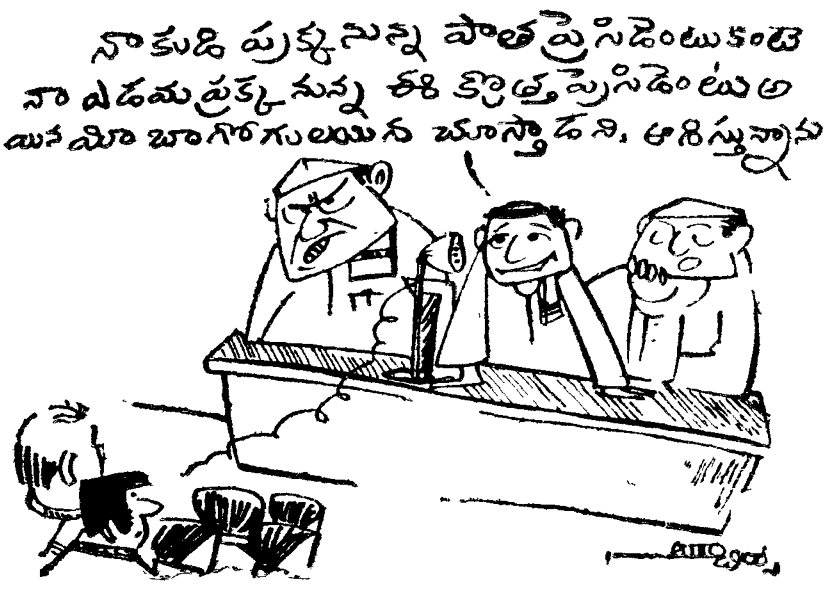

లేచి నిలబడ్డాను. జనం- అటూ యిటూ కదుల్తున్నారు. ఆరుంపావు...కొద్ది సేపట్లో ట్రెయినొచ్చేస్తుంది...

'యిదిగో, ఓ కాఫీ! స్ట్రాంగ్ కాఫీ ఒకటియ్యి?'

కాఫీ వేడిగా ఉంది. కాఫీ స్ట్రాంగ్‌గా ఉంది...తియ్యగా ఉంది.

'బాబూ, డబ్బు లియ్యలేదు' వెనక నించి...

'లేవు.'

'సార్ ?'

'లేవయ్యా, వినపళ్ళేదా ?'

'అయితే కాఫీ విందుకు తాగేరూ ?' గద్దిస్తున్నాడు!

'తాగాలనిపించింది కనక. ఆకలేసింది కనక'...

చిరునవ్వుతో క్లీనరు కుర్రాడివేపు చూసి, యజమానివేపు కసిగా, నిర్లక్ష్యంగా చూసి గబ గబా నడిచేను. నడుస్తూ, నడుస్తూ ఒక్కసారి వెనక్కి తిరిగి చూసేను ...వాడు పెద్ద డైలమాలో కొట్టుకు ఛస్తున్నాడు (నా వొంటిమీదున్నవి టెర్లిన్ షర్టు, టెరీన్ పేంటు !)

నిర్లక్ష్యంగా ముందుకి నడువబోయేను: వీవరో చొక్కా కాలరు...గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగేను. టెర్లిన్‌చొక్కా ఆ గుప్పెట్లో నలిగిపోతోంది...

అతను?...అతనే !

'ఎంగిలికాఫీ'...అతని కళ్ళల్లో కోపం... అతని వెనక ప్రొప్రైటరు......

'డబ్బు లక్కడ పెట్టికదులు'

'నా దగ్గర లేవంటే...'

నా గొంతు నాకే నీరసంగా వినిపించింది, సాక్షాత్తూ అతనే...

చుట్టూ జనం...కళ్ళల్లో పరిహాసం, దొంగన్చూసినట్టు చూస్తున్నారు...

ఎవరో. జనన్ని తోసుకొస్తున్నారు. 'వదర్లా, వదులు!...కాలరు వదిలేసేడు. చొక్కా సర్దుకున్నాను.. ఆయన...ఎక్కడ చూసేను...'ఏటిసార్ ఈ గొడబ? వదండి. యిశాపట్నంవేనా?...'

భుజంమీద చెయ్యేసి తీసుకుపోతున్నాడు. ఆ జనంలోంచి...ముఖ్యంగా 'అతన్నించి... ఎంగిలి కాఫీ...'

కళ్ళల్లో నీళ్ళు నిండినందుకు సిగ్గేసింది, ఆయన...ఓదారుస్తున్నాడు. అవును ఆయన...నవరంగ్ హోటల్ ప్రొప్రైటరు ...విసాఖలో! ఆయనే !

'థేంక్స్‌సార్'

'ఫరవాలేదులెండి, యింతకీ ఏటిలాగైంది మీ సామానేది? యిశాపట్నంవేనా ప్రయాణం?...'

* * *

'ఆళ్ళకేట్సార్, ఏ యెంగిలి కూడేన తినేస్తారు. ఆళ్ళబతుకే అంతకద!'

అవును. చెదిరింది గీతకాదు: నా మనసు...వాళ్ళబతుకే అంత !

గీత సురక్షితంగానే ఉంది.

గీతకి యిటు పక్క నేను నా సభ్య ప్రపంచం నియమించిన సభ్యతా సూత్రాలు, సంస్కారం నేను దాటలేను. ఆ సంకెళ్ళు నా పుట్టుకలోను, నా బతుకులోనే ఉన్నాయి.

గీతకి అటు పక్క అతను...అధికారం, అజ్ఞానం విధించిన సంకెళ్ళు అతనిని

గీత చెరిగి పోవాలంటే, సంకెళ్ళు తెగిపోవాలి. అన్ని సంకెళ్ళూ...తెగిపోయి తీరాలి! ●

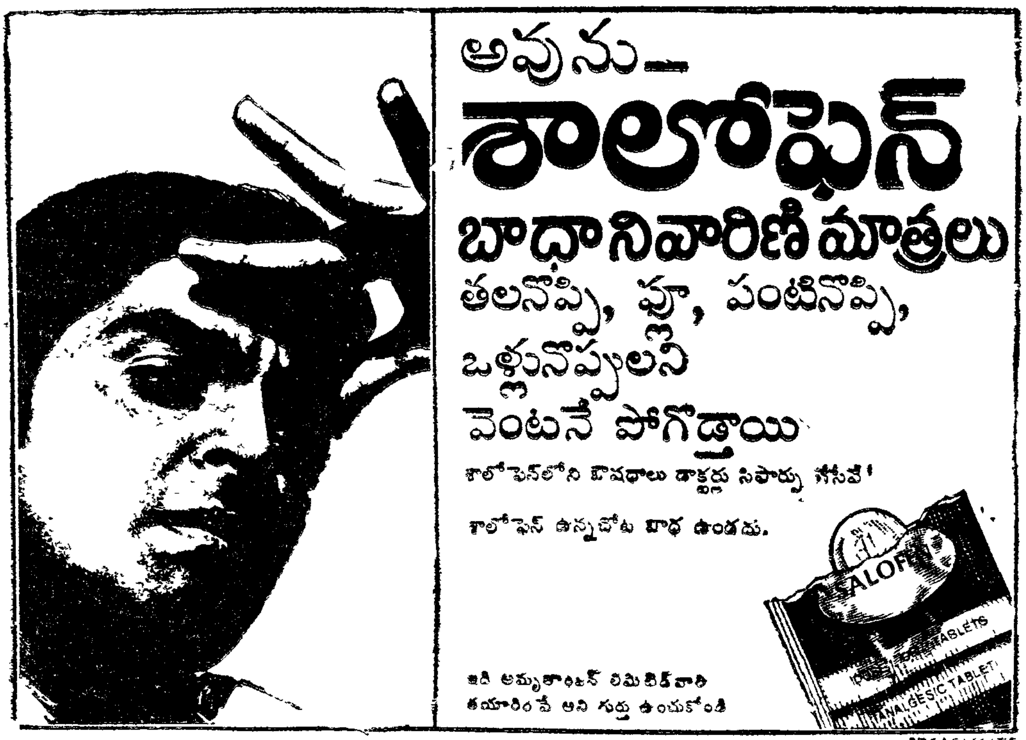

FDSAS1664TE